

Datum vergadering: 20 mei 2025
Datum B&W: 20 mei 2025
zaaknummer: 2025-0046664

Portefeuillehouder: Margreet de Deugd-Bos
Auteur: Queeny Jurel

Onderwerp:
Beleidsplan Schuldhulpverlening Alblasterdam 2025-2028

Voorgesteld besluit:

1. het beleidsplan Schuldhulpverlening Alblasterdam 2025 - 2028 'Samen begint hier' met terugwerkende kracht, per 1 januari 2025, vast te stellen voor het lopende jaar 2025.

Inleiding

Het huidige beleidsplan Schuldhulpverlening 2021-2025 liep per 1 januari 2025 af. De gemeenteraad is vanuit de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) verplicht om eens per vier jaar een beleidsplan vast te stellen dat richting geeft aan de schuldhulpverlening voor onze inwoners.

De inzet op schuldhulpverlening wordt vormgegeven door een veelheid aan lokale en regionale partners. Het beleidsplan bevat daarom een regionale deel, waarbij de inzet wordt uitgevoerd door de GR Sociaal. Daarnaast bevat het plan een lokaal deel, dat wordt uitgevoerd door een sterk lokaal netwerk bestaand uit verschillende professionele- en vrijwilligersorganisaties.

Het regionale deel van het beleidsplan is reeds afgestemd in het Algemeen Bestuur. Er kunnen daarom geen aanpassingen worden gemaakt in het gedeelte over de inzet van de GR Sociaal, uitgewerkt in de paarse kaders. Indien de gemeenteraad het wenselijk vindt hier toch iets in te wijzigen, dient dit nader uitgezocht te worden op haalbaarheid en uitvoerbaarheid en moet het besluit worden voorgelegd aan het AB.

Beoogd effect

Voorkomen is beter dan genezen. Met het voorliggende beleidsplan werken we aan het voorkomen van geldzorgen (preventie), op tijd bieden van hulp als er beginnen geldzorgen ontstaan (vroegsignalering), financiële hulp voor mensen met een laag inkomen (uitvoering van de minimaregelingen) en het voorkomen we recidive (nazorg).

Argumenten

1. Volgens art. 2 van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) moet de gemeenteraad iedere vier jaar een beleidsplan schuldhulpverlening vaststellen. Conform de wet (Wgs) is de gemeenteraad het bevoegde orgaan om het beleidsplan vast te stellen.

2 In de afgelopen vier jaar zijn er verschillende landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen geweest. Een voorbeeld hiervan is de invoering van de basisdienstverlening schuldhulpverlening dat vanuit het Rijk een aantal eisen legt bij de uitvoering door gemeenten. Met het opstellen van het nieuwe beleidsplan wordt weer aangesloten bij ontwikkelingen die gaande zijn en bouwen we verder aan steeds efficiëntere en effectieve schuldhulpverlening.

Het beleidsplan pleit voor het in stand houden van de huidige minimaregelingen met de nu geldende normen en het opzetten van activiteiten die gaan bijdragen aan het zoveel mogelijk voorkomen en vroegsignaleren van (beginnende) schulden. Daarmee borduurt dit beleidsplan voort op het eerder genomen besluit van de gemeenteraad op 20 december 2022 met de huidige actuele financiële kaders.

3. Schuldhulpverlening betreft onze integrale dienstverlening om schulden te voorkomen, op te lossen of te beheersen en nazorg. Het uitgangspunt bij schuldhulpverlening is "voorkomen is beter dan genezen". Met dit beleidsplan leggen we de focus op preventie, vroegsignalering en nazorg. Financiële problemen kunnen een ontwrichtend effect op het functioneren van huishoudens hebben en ervoor zorgen dat inwoners onvoldoende mee kunnen doen in de samenleving. Daarnaast leidt geldstress ook tot problemen in andere leefgebieden, zoals fysieke en mentale gezondheid, achterstanden en (kans)ongelijkheid bij jongeren, sociaal isolement etc.

Duurzaamheid

nvt

Alternatieven

In het bezuinigingsproces worden ook beperkingen van budgetten op het gebied van bestaanszekerheid verkend. Met de voorgestelde besparingsopties op de opgave Bestaanszekerheid Versterken is het denkbaar dat de beschreven beleidsvoorstellen in dit beleidsplan niet haalbaar zijn om uitvoering aan te geven. Bij het doorvoeren van de besparingsopties moet het ambitieniveau van het beleidsplan naar beneden worden bijgesteld. Het huidige voorstel gaat uit van de actuele financiële kaders.

Volgens art. 2 lid 2 Wgs wordt het beleidsplan schuldhulpverlening door de gemeenteraad vastgesteld voor een periode van ten hoogste vier jaren. Het plan kan tussentijds gewijzigd worden. Daarnaast is in het beleidsplan opgenomen dat het een 'levend document' is. Daarmee is ruimte opgehouden om bij te sturen op de doelstellingen, afhankelijk van de situatie van de gemeente Alblasterdam. Concreet betekent dit dat (eventuele) keuzes vanuit het college/gemeenteraad in het kader van het bezuinigingsproces in de toekomst invloed hebben op dit beleidsplan, maar de mogelijkheid bestaat om via de gemeenteraad dit beleidsplan te herijken. Deze keuzes worden voorgelegd tijdens de behandeling van de perspectiefnota in de raadsvergadering in juli van dit jaar.

Kanttekeningen

Als we geen beleidsplan schuldhulpverlening opstellen voldoen we niet aan de wettelijke verplichting die gemeenten hebben. In het Roo BZV is besproken dat alle gemeenteraden het beleidsplan voor de zomer hebben vastgesteld met terugwerkende kracht.

In het kader van de bezuinigingsopgave van de gemeente Alblasterdam worden verschillende besparingsopties verkent, zo ook op het gebied van bestaanszekerheid. Binnen de opgave zijn zowel regionale als lokale middelen belegd. De regionale middelen zijn ter uitvoering van het minimabeleid, hierin wordt een besparing gezocht van €75.000 in het Persoonlijk minimabudget (PMB). De lokale middelen ter uitvoering van het armoedebelief bedragen €33.000. Met de huidige denkriching wordt het volledige budget in overweging genomen. Hierdoor is het mogelijk dat een deel van het huidige financiële kader komt te vervallen vanaf 2026 en mogelijk verdere bezuinigingen worden gezocht in de jaren daarop. Tijdens de raadsvergadering over de perspectiefnota zullen deze opties aan het college en gemeenteraad worden voorgelegd, maar hieronder alvast een opsomming van de denkriching die nog nader wordt uitgewerkt.

Het PMB draagt bij aan het versterken van de financiële positie van de brede doelgroep huishoudens die langdurig op een inkomen op minimumniveau zijn aangewezen. Het is daarbij een aanvulling op de preventieve maatregelen. Het is een preventief instrument binnen het minimabeleid om de koopkracht van de gehele doelgroep minima te bevorderen. Om die reden, en onder invloed van de hoge inflatie destijds (nu nog steeds een actueel thema) zijn de voorwaarden voor het PMB per 1 januari 2023 verruimd. Met dit beleidsplan is uitgegaan van de actuele financiële kaders, waarin het PMB, met de geldende normen voor inkomensgrens (120% WSM) en de hoogte van de toeslag (45% van de geldende bijstandsnorm) in stand te houden als tegemoetkoming van een kwetsbare groep inwoners. Tijdens de perspectiefnota zullen deze budgetten uitgewerkt voorliggen als optie om de financiële uitgaven te beperken.

Het lokale budget armoedebelief wordt ingezet om verschillende activiteiten uit te voeren, waaronder het organiseren van netwerkbijeenkomsten, trainingen vroegsignalering, ontwikkelen communicatiematerialen die bijdragen aan het realiseren van doelen uit dit beleidsplan. Er wordt verkend in het kader van de bezuinigingen, of het gehele budget kan worden geschrapt. Bij deze (mogelijke) keuze kan beperkt uitvoering worden gegeven aan het beleidsplan schuldhulpverlening.

Deze keuze zal verder worden uitgewerkt in het voorstel van bezuinigingen, maar is voor dit beleidsplan rekening gehouden met behoud van dit budget om verbeterlagen te kunnen maken en uitvoering te kunnen geven aan de aanbevelingen van de Rekenkamer Alblasserdam. De aanbevelingen zagen op het verbeteren van de vroegsignalering, het versterken van de samenwerking met en tussen partners.

Als er andere financiële kaders bepaald worden in de perspectiefnota vanaf 2026, is het mogelijk om het beleidsplan te herijken maar zal dat invloed hebben op de resultaten in dit beleidsplan.

Financiële informatie

Dit beleidsplan is geschreven binnen de huidige financiële kaders voor de opgave 'Bestaanszekerheid Versterken'. Dat houdt in dat de opgenomen activiteiten uitgevoerd kunnen worden met de geraamde budgetten voor 2026 e.v., die zijn belegd bij de GR Sociaal voor de regionale uitvoering en lokaal voor de uitvoering van het armoedebeleid. Met het vaststellen van dit beleidsplan schuldhelpverlening, blijven de regionale en lokale budgetten op armoede en schuldhelpverlening gehandhaafd voor het jaar 2025 en de perspectiefnota 2026 moet aantonen of dit beleids herijkt moet worden.

Op het moment van schrijven is er nog veel onduidelijkheid over de denkrichtingen in het kader van de bezuinigingsopgave van de gemeente Alblasserdam. De voorgestelde denkrichtingen raken het beschikbare budget voor het uitvoeren van het Persoonlijk minimabudget (besparing: €75.000) en het budget voor het lokale armoedebeleid en daarmee de uitvoering van dit beleidsplan schuldhelpverlening (besparing: €33.000). Indien deze denkrichtingen worden meegenomen in de bezuinigingsvoorstellen en deze worden vastgesteld door de raad tijdens de behandeling van de Perspectiefnota 2026, moeten de beleidsambities bijgesteld worden en gaan we richting een meer versoberd beleid.

Vervolg

Na het vaststellen van het beleidsplan gaan we aan de slag met de uitvoering van de beschreven activiteiten. Het college is verantwoordelijk om conform het vastgestelde beleidsplan uitvoering te geven aan onder andere preventie, vroegsignalering en nazorg van armoede en schulden, het bieden van informatie- en advies, en het bevorderen van participatie. De GR Sociaal is verantwoordelijk voor het bieden van curatieve schuldhelpverlening. Dit is een gemandateerde taak aan de GR Sociaal. Het budgetrecht ligt echter bij de lokale gemeenteraad.

Om de informatiepositie van de gemeenteraad op peil te houden behoort het organiseren van een BIO tot de opties begin 2026. De raad wordt daarnaast jaarlijks meegenomen in de voortgang van dit beleidsplan middels een raadsinformatiebrief. Dit is ook toegezegd in de bestuurlijke reactie op het Rekenkamer rapport.

Communicatie

Op het gebied van preventie en vroegsignalering zijn meerdere acties in het beleidsplan opgenomen die gericht zijn op het verbeteren van de communicatie vanuit de gemeente, het opzetten van lokale campagnes gericht op specifieke doelgroepen en het herzien en (door)ontwikkelen van communicatiemiddelen. Hiervoor is niet alleen inzet nodig van de dossierhouder en de lokale en regionale beleidspartners, maar vraagt ook meedenken door de communicatiemedewerkers. Verder wordt in dit plan de ambitie uitgesproken om ook anderstaligen eerder te bereiken.

Het beleidsplan wordt openbaar gemaakt door verzending naar de gemeenteraad.

Bijlagen

-
1. Bijlage 5. Live verslag symposium 14 april 2025
 2. Beleidsplan schuldhelpverlening 2025-2028 Alblasserdam

Niet-digitale bijlagen

CONCEPT RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Alblasserdam;

gelet op:
artikel 160, lid 1 onder b van de Gemeentewet

gelet op:
Wet gemeentelijke schuldhelpverlening

B E S L U I T:

1. het beleidsplan Schuldhelpverlening Alblasserdam 2025 - 2028 'Samen begint hier' met terugwerkende kracht, per 1 januari 2025, vast te stellen voor het lopende jaar 2025.

SYMPOSIUM

VRIJWILLIGERS

PROFESSIONALS

SAMENWERKING
TUSSEN PROFESSIONALS &
VRIJWILLIGERS IN DE
SCHULDHULPVERLENING.

WELKOM!

100ste JUBILEUM

IN ONS
MODIE
DORP!!

BLIJF
MET ELKAAR
IN GESPREK

ECHTE MAATJES

SchuldHulp
Maatje

JAN MARK
TEN HOVE

MARGREET de
DEUGD
wethouder

ACTIE
HOUDERS
GEZOCHT

PROFS &
VRIJWILLIGERS

EKAARS KWAL-
TEITEN KENNEN,
BENUTTEN,
BESCHIKBAAR
STELLEN

SAMENWERKEN
CHEMIE

KEES BRINKMAN
Coördinator Schuldhelp-
maatje Alblasserdam

BIJ ONS DRAAIT HET OM
VRIJWILLIGERS

IS ONZE KRACHT

KORTE LIJNEN

even bellen
@ mail
direct met
schuldhelp-
maatje

DAYENNE POOLS
Coördinator Bureau
Sociaal Raadslieden

VRIJWILLIGERS
ZIJN ESSENTIEEL

de
INWONER
centraal

MINDER SCHULD
HULP
VERLENING

GEMENE
DELER

VANESSA de BLAAY
Sociale Dienst
Drechtsteden

HOE SAMENWERKEN

KENNIS
VISIE
DESKUNDIG
BETROUWBAAR

PROFESSIONAL

BEWONERS

VRIJWILLIGERS

VERTROUWEN!
TIJD MENSGERICHT
BETROKKEN
LAAGDREMPELG

> 500 HULP
VRAGEN PER
JAAR IS MEER
GEWORDEN!

GEMEENTE
moet wel HULP
BIEDEN

MENSEN WILLEN
HELPER!

EFFICIENTER

KORTE LIJNEN

START

WAT IS
DE VRAAG
EN WAT DOEN
WE MET ELKAAR?

meêr
BINEENKOMSTEN

PERIODIEK
OVERLEG
(PROF & OVERHEID)

ECHTE
PROBLEEM
AANPAKKEN

ELKAAR
UITNODIGEN

DE INWONER
INGATEN HOUDEN

SIGNALEREN
& DOORVERWIJZEN

SAMEN
LEREN

SAMENWERKEN
AAN CASUISTIEK

PANEL DISCUSSIE

LOKAAL REGIONAAL ROLVERDELING

VNG

INWONER

ROUTE

1. VISIE
GEMEENTE
2. GEDRAGEN VISIE
3. SAMENWERKING
VORMGEVEN &
ONDERHOUDEN

SIMON STEENHOEK
VNG

